

GELEID DOOR DE HEILIGE TERESA VAN AVILA

WAKEN WACHTEND OP DEGENE DIE KOMT

Online Advent Retraite 2022 - De aanwezigheid van God verwelkomen in ons leven

• De dreiging van een nieuwe zondvloed?

Terwijl we ons voorbereiden op de komst van de Zoon van God in onze mensheid, in de kribbe van Bethlehem, oriënteert de liturgie van de eerste zondag van de advent ons hart op zijn komst aan het einde der tijden: dat is in de eerste plaats „de komst van de Mensenzoon“ waarover Jezus in het evangelie van vandaag tot zijn discipelen spreekt. Laten we de tijd nemen om aandacht te schenken aan de gevoelens die in ons hart leven wanneer we deze aankondiging ontvangen:

« Zoals het was in de dagen van Noach, zo zal het zijn wanneer de Mensenzoon komt. Want zoals men in die dagen voor de vloed at en dronk, trouwde en uithuwelijkte, tot aan de dag waarop Noach de ark binnenging, en niemand wist wat er gebeuren zou, totdat de vloed kwam die iedereen wegnam, zo zal het ook zijn wanneer de Mensenzoon komt. Dan zullen er twee op het land aan het werk zijn, van wie de een zal worden weggenomen en de ander achtergelaten. Van twee vrouwen die met de molensteen aan het malen zijn, zal de ene worden meegenomen en de andere achtergelaten. » (Mt 24, 37-44) ©NVB21

Misschien zijn we aanvankelijk een beetje in de war: moet de adventstijd ons niet voorbereiden om het mysterie van de kindertijd van de Zoon van God, die in onze mensheid geboren wordt, te verwelkomen? Terwijl **het lijkt of deze passage uit het Evangelie ons wegrukt naar de aanvang van de geschiedenis** - de geboorte van Jezus in onze wereld – om ons brutaal naar het einde van de Geschiedenis te sturen – de komst van de Heer op het einde der tijden!

Is er bovendien niet iets verontrustends aan deze beweging naar de uiteindelijke toekomst van de mensheid, aangezien hij in verband gebracht wordt met de Zondvloed? Het gaat inderdaad over deze episode die verteld wordt door het boek Genesis, waarin de verdwijning wordt verhaald van bijna de hele mensheid en dieren, een radicaal middel om een hernieuwde schepping tot stand te brengen: « *In Noachs tijd was de aarde in Gods ogen verdorven en vol onrecht. Toen God zag dat de aarde door en door slecht was, dat iedereen een verderfelijk leven leidde, zei Hij tegen Noach : ‘ Ik laat een grote vloed over de aarde komen. »* (Gen 6, 11-12. 17).

Ten slotte riskeren onze verbijstering en onze verwarring hun hoogtepunt te bereiken vanwege het onverwachte van deze “komst van de Mensenzoon”, waarop we totaal onvoorbereid worden betrap:

« Tot op de dag dat Noach de ark binnenging, vermoedden de mensen niets , totdat de vloed kwam en ze allemaal verzwolg ».

Verward, bezorgd, verbijsterd... laten we niet bang of beschaamd zijn om deze gevoelens te ervaren, maar laten we ons er niet door verlammen, laten we daarbij niet blijven! Laten we er inderdaad op letten dat Jezus in deze toespraak tot zijn discipelen een bekend literair genre van de Bijbel gebruikt: dat van de apocalyps. Deze ‘apocalyptische’ manier van spreken maakt vaak gebruik van verwarrende beelden, maar het is niet de bedoeling om een rampscenario te schrijven dat ons zou terroriseren. « **Apocalyps** » betekent « **openbaring** » : de “apocalyptische” stijl “openbaart” ons wat komen gaat, teneinde onze hoop te voeden. En waar we op hopen is de redding die wordt aangeboden door God, hij „*die wil dat alle mensen worden gered en de waarheid leren kennen. Want er is maar één God, en maar één bemiddelaar tussen God en de mensen, de mens Christus Jezus.*“ (1 Tim 2, 4-5).

• De keuze om te waken

Maar toch, bedreigt de Zondvloed ons niet? Nee, écht niet! Nee, want **de Zondvloed is al in ons leven gekomen,** heeft ons al ondergedompeld en heeft van ons al een nieuwe schepping gemaakt: de vloed die ons overspoelde is onze doop, waardoor we in de dood en de opstanding van Christus Jezus werden ondergedompeld! Zoals tot Noach, zei God die dag tot ons: « *Hierbij sluit Ik een verbond met jullie en met je nakomelingen, ...Ik sluit met jullie dit verbond: nooit weer zal alles wat leeft door het water van een vloed worden uitgeroeid, nooit weer zal er een zondvloed komen om de aarde te vernietigen.* » (Gen 9, 9. 11). En zelfs bij onze doop sloot God een verbond met ons op een oneindig veel grotere manier, omdat hij een verbond met ons sloot in zijn Zoon, die stierf en opstond voor de redding van allen.

Dus als we al door de vloed zijn gegaan, kunnen we in vrede wachten op de komst van de Mensenzoon: deze zondag, om ons voor te bereiden op zijn komst, zegt Jezus ons niet: « Vrees! » Veeleer zegt Hij ons: « Waak ! » « *Wees dus waakzaam, want jullie weten niet op welke dag jullie Heer komt.* » Maar laten we niet in angst waken, laten we in vreugde uitkijken naar de komst van een Vriend. « *Daarom moeten jullie klaarstaan, want de Mensenzoon komt op een tijdstip waarop je het niet verwacht* ». En deze verrassing zou ons niet van streek moeten brengen: het is de subtiliteit van de liefde en niet van de angst, die ons moet wakker houden. God komt niet in ons leven om ons te misleiden, maar om van ons te houden: bij hem zijn verrassingen altijd goede verrassingen!

Aangezien dit zo is, hoe dan niet verlangen dat de komst van de Mensenzoon in ons leven, niet alleen voor het einde der tijden is, maar dat die nu reeds gebeurt? Inderdaad roept de heilige Paulus ons krachtig op in de tweede lezing van deze zondag, hij moedigt ons aan om uit onze verdoving te ontwaken, omdat de komst van God in ons leven “nu” gebeurt! God is hier nu:

« *U kent de huidige tijd; het moment is gekomen waarop u uit de slaap moet ontwaken, want de redding is ons meer nabij dan toen we tot geloof kwamen. De nacht loopt ten einde, de dag nadert al.* » (Rom 13, 11-12)

• De Aanwezigheid ontdekken met de heilige Teresa van Avila

In een van de werken waarin de heilige Teresa van Avila (1515-1582) ons haar pedagogie van het gebed meedeelt, De weg van volmaaktheid (geschreven rond 1566), richt ze ons hart op deze aandacht voor de komst van God, voor de aanwezigheid van God in ons, hier en nu:

« Als je spreekt, tracht je dan te herinneren dat er in ons Iemand verblijft tot Wie je kunt spreken. Als je luistert, denk er steeds weer aan terug dat je Hem moet beluisteren die van meer dichtbij tot ons spreekt. Kortom, denk er aan dat het mogelijk is ons nooit te verwijderen van zo'n goed gezelschap als wij dit willen. Laten we het betreuren dat we onze Vader die we zó nodig hebben soms zo lang alleen laten. Denk daar vaak aan gedurende de dag; zo niet, doe het nu en dan. Eenmaal deze gewoonte aangenomen win je erbij, vroeg of laat. Als de Heer ze jou verleend heeft, zul je die met geen enkele schat willen ruilen. Aangezien niets zonder een weinig inspanning geleerd kan worden, zuster, om de liefde Gods, oordeel dat de zorg die je eraan besteedt goed gebruikt is. Ik weet dat als je je er op toelegt, je met Gods genade in één jaar tijds, misschien zelfs in een half jaar, resultaat kunt boeken. Kijk eens, in hoe weinig tijd je een goede basis kunt verwerven, voor het geval de Heer je tot grote dingen wil verheffen. Moge Hij je dan bereid en dicht bij Zich vinden. Behage het Zijne Majesteit niet toe te laten dat wij ons uit zijn tegenwoordigheid verwijderen. Amen ». (Weg van volmaaktheid, 29, 7-8).

Dus, wanneer we eropuit gaan om de komst van Degene die komt te verwelkomen, ontdekken we dat hij er op mysterieuze wijze al is, in het diepst van ons hart. **De heilige Teresa leert ons dat afwachtend uitkijken naar Degene die komt, ons attent maakt op de aanwezigheid van Degene die er al is!** We kunnen het grootste deel van onze tijd, soms zelfs lange jaren, doorbrengen in vergetelheid of onwetendheid over deze waarheid. Teresa vertelt ons dat dit haar geval was:

« Beelden we ons dus in dat er in ons binnenste een paleis is, onschatbaar rijk, geheel en al gebouwd in goud en edelgesteente. Kortom, het is zo'n verheven Heer waardig. Maar de schoonheid van dit groots geheel hangt af van jou. Het is waar. Want er bestaat geen mooier bouwwerk dan een zuivere en deugdzame ziel. Hoe groter de deugden, hoe schitterender het edelgesteente. In dit paleis woont deze grote Koning die je Vader wil zijn. Hij zetelt op een kostbare troon en deze troon is je hart. ...Maar voor mij was dit gedurende enkele tijd duister. Ik begreep wel dat ik een ziel had, maar haar waarde en Wie haar bewoonde begreep ik niet. Om dit niet te zien waren mijn ogen zeker dicht door de ijdelheden van het leven. Me dunkt, had ik toen begrepen wat ik vandaag begrijp, hoe in dit kleine paleisje van mijn ziel zo'n grote Koning woont, ik zou Hem niet zo vaak alleen gelaten hebben. Ik had Hem van tijd tot tijd gezelschap gehouden en het nodige gedaan opdat dit paleis minder vuil geweest zou zijn. » (Weg van volmaaktheid 28, 9-11)

Dit is dus de genade die we God aan het begin van deze retraite kunnen vragen: dat Hij ons meer aandacht laat schenken aan zijn aanwezigheid in ons. Om deze genade van meer aandacht voor de aanwezigheid van God in ons te verlangen en te verwelkomen, kunnen we het advies van de heilige Teresa uitvoeren: *« Als je spreekt, tracht je dan te herinneren dat er in ons Iemand verblijft tot Wie je kunt spreken. Als je luistert, denk er steeds weer aan terug dat je Hem moet beluisteren die van meer*

dichtbij tot ons spreekt. Kortom, denk er aan dat het mogelijk is ons nooit te verwijderen van zo'n goed gezelschap, als wij dit willen. Laten we het betreuren dat we onze Vader die we zó nodig hebben soms zo lang alleen laten. Denk daar vaak aan gedurende de dag, zo niet, doe het nu en dan. » (Weg 29, 7)

• Concrete middelen in het dagelijks leven

Temidden van onze dagelijkse bezigheden, de hele dag door, **staan ons vele middelen ter beschikking om ons regelmatig tot deze innerlijke tegenwoordigheid van God in ons te wenden**, in de stilte van ons hart om tot hem te spreken, om naar zijn stem te luisteren diep in ons. Bijvoorbeeld:

- **kies een vers uit de Schrift**, bij voorkeur een “gij” vers, dat we de hele dag regelmatig tegen God zullen zeggen. Het kan bijvoorbeeld een psalmvers zijn: « *Uw woord is een lamp voor mijn voet, een licht op mijn pad* » (Ps 119, 105) ; « *Luister, Heer, ik roep u! Heb medelijden! Geef antwoord!* » (Ps 26: 7) ; « *U bent mijn Heer, mijn geluk, niemand gaat U te boven* » (Ps 16, 2). Het kan elk ander gebed zijn tot God of tot Jezus door een Bijbelse figuur: « *Spreek, Heer, uw dienaar luistert* » (1 Sam 3: 9) ; « *Geef ons meer geloof!* » (Lc 17, 5) ; « *Heer, U weet alles, U weet toch dat ik van U houd.* » (Joh 21, 17) ; « *God, wees mij zondaar genadig!* » (Lc 18: 13).
- laat mijn smartphone, of mijn computer, of een klok, enz. **met regelmatige tussenpozen rinkelen** om mij te herinneren aan de aanwezigheid van God in mij: wanneer ik deze geluidsherinnering hoor (drie keer per dag, elk uur, enz.), kan ik in een oogwenk “in mijn hart duiken” om God te ontmoeten die daar is, en hem, kort, in de stilte van mijn hart, een spontaan woord sturen om hem te vertellen over mijn liefde, mijn vreugde, mijn dankbaarheid...
- neem vóór een professionele of vriendelijke ontmoeting **een paar momenten van inkeer** om God om de genade te vragen om aandachtig te zijn voor zijn aanwezigheid in mij en in de persoon die ik ga ontmoeten. Het is natuurlijk niet een kwestie van te “denken” aan God gedurende het hele interview, maar veeleer van het naleven van deze afspraak door verbonden te zijn met de aanwezigheid van De-gene die ons nooit verlaat.

En laten we niet aarzelen om zelf kleine manieren te bedenken, die de vlam van onze liefde voor God die in ons aanwezig is, opnieuw zullen ontsteken en behouden! Het gaat er in ieder geval niet om ons te concentreren op de aanwezigheid van God, maar om ons hart te openen voor deze aanwezigheid van God, om ons wezen te richten op God die aanwezig is, om Hem lief te hebben die er al is. « *Het komt er niet op aan veel te denken, maar veel te beminnen. Dus: doe al wat je kan aanwakkeren om meer lief te hebben.* », schrijft de heilige Teresa (Innerlijke Burcht IV, 1, 7).

Laten we waken in afwachting van Hem die komt! Laten we waakzaam zijn: Hij is aanwezig, hier en nu! Een goed begin van de retraite! Welkom in de advent!

fr. Anthony-Joseph PINELLI,
ocd (Parijs)

Week 1 - Heilige Teresa van Avila

Maandag 28 november: Alleen met God

« Naar eenzaamheid en gesprekken over God bleef ik verlangend uitzien. Was het mogelijk met iemand over God te spreken, dan deed het me meer goed en bracht het me meer ontspanning dan alle plichtplegingen – of beter gezegd onhebbelijkheden – van een werelds onderhoud. Ik communiceerde en biechtte veel vaker of verlangde ernaar. » *Het boek van mijn leven* 6,4

« Daarom zal Ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken. » Hos 2,16

Hoe kom ik tot het wezenlijke tijdens deze advent? Welke middelen ga ik daarvoor gebruiken?

“Le Repos pendant la fuite en Égypte” - Le Caravage

Dinsdag 29 november: Handelen uit liefde

« Tracht niet...heel de wereld van nut te zijn, maar wel degenen die naast je leven. ...De Heer kijkt immers niet zozeer naar de grootheid van de werken als naar de liefde waarmee ze verricht worden. » Zevende verblijven 4, 14-15

« ...Jezus ging naar Galilea, waar Hij Gods goede nieuws verkondigde. ...het koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer ...! » Mc 1,15 ©NVB21

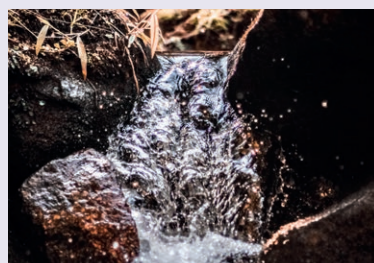
Ik denk vandaag na, hoe ik tijdens deze advent uit liefde zou kunnen leven, zodat mijn leven meer evangelisch kan zijn.

Woensdag 30 november: In de school van de heilige Jozef

« De glorievolle heilige Jozef nam ik tot bemiddelaar en meester. Ik beval me dringend bij hem aan. ...Maar bij ondervinding weet ik dat Hij aan deze glorievolle heilige de genade verleent in alles te voorzien. Daardoor geeft God blijkbaar te kennen hoe Hij, op aarde onderworpen aan hem die zijn vader genoemd werd – zijn voedstervader die Hem mocht bevelen - ook nu in de hemel nog doet wat die Hem vraagt. » *Het boek van mijn leven* 6,6

« Hij die de gestalte van God had, ... deed afstand van zijn positie en nam de gestalte aan van een dienaar. Hij werd gelijk aan de mensen, en als mens verschenen ...werd Hij gehoorzaam... » Filippenzen 2,6-7 ©NVB21

Ik vraag aan de heilige Jozef om ons te leren in gehoorzaamheid aan Gods wil te leven.

Donderdag 1 december: Troebel water oversteken

« Ik weet het, was dit [de gebedsgenaden] er niet geweest, dan had ik nooit in die korte tijd zoveel verkeerde gewoonten afgelegd en aan zoveel slechte daden verzaakt. Lof aan de Heer, die me van mezelf bevrijdde! » *Het boek van mijn leven* 23,1

« Welnu, dit zegt de Heer,...Wees niet bang, ... Ik heb je bij je naam geroepen, je bent van Mij! Moet je door het water gaan - Ik ben bij je. » Jes. 43, 1-2

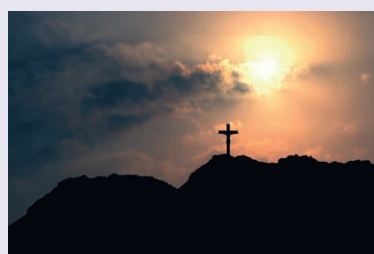
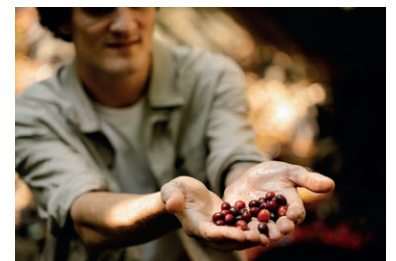
Ik denk aan de genaden van bevrijding die ik heb ervaren en ik vertrouw aan de Heer het heil van mijn dierbaren toe.

Vrijdag 2 december : Dienen met een vrij hart

« Wel, moeten we de Heer danken om het verlangen Hem te willen behagen, ook al hebben onze werken nauwelijks enige waarde. Op deze wijze in Christus' tegenwoordigheid leven is nuttig in elk stadium. Het is een uiterst veilig middel om vooruit te komen ... » *Leven* 12,3

« ...wanneer jullie alles gedaan hebben wat jullie is opgedragen, zeg dan : 'Wij zijn maar eenvoudige knechten, we hebben onze plicht gedaan.' » Lc. 17,10

Hangt de goedheid van onze daden af van de goedheid van de ander tegenover ons? Hoe vrij ben ik om mijn naaste te vergeven?

Zaterdag 3 december : God zoeken, zelfs als Hij ver weg lijkt

« O, hoe dikwijls moet ik daarbij denken aan het levend water dat de Heer de Samariitanse gaf! ...Toch vroeg ik heel vaak aan de Heer me dit water te geven. » *Leven* 30, 19

« maar wie het water drinkt dat Ik hem geef, zal nooit meer dorst krijgen. Het water dat Ik geef, zal in hem een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft. » Joh 4,14

Laten we in ons gebed nooit moe worden Hem vurig te zoeken, zelfs als Hij afwezig lijkt.